

Voormalig Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit
t.a.v. Paul Roncken
Archimedeslaan 6
3584 BA UTRECHT

ONDERWERP	Reactie op advies de ruimtelijke structuur van Groen Groeit Mee	TELEFOONNUMMER	+31620498247
DATUM	13-03-2024	E-MAILADRES	maryann.glorie@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-238952039-129	DOMEIN/OPGAVE	SLO/ Groen Groeit Mee
VAN	Maryann Glorie-Bergmans	TEAM	PL1

Geachte heer Roncken, beste Paul,

Op 9 november 2023 heeft u een advies uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten, Provinciale Statenleden en de leden van het Groen Groeit Mee Pact 'De ruimtelijke structuur van Groen Groeit Mee', op basis van het ontwerpend onderzoek "Groen van voordeur tot Wildernis" (Van Paridon X de Groot, oktober 2023). Wij danken u voor dit inspirerende document waarvan u de tussenresultaten heeft gepresenteerd op de Groen Groeit Mee (GGM) werkconferentie van 24 november 2022 en tijdens de webinar voor bestuurders op 7 februari 2023. Het eindresultaat en het eindadvies heeft u op 17 januari 2024, tijdens een infosessie met Provinciale Staten, gedeeld als een second opinion aan het programma GGM. **Het definitieve advies is een dringend pleidooi voor het toewijzen van 'landschapszones' als een langetermijnstrategie voor het ontwikkelen van een samenhangende ruimtelijke structuur met routestructuren langs vele nieuwe vormen van meervoudig 'groenblauw' grondgebruik, op basis van de 500 m2 norm voor regionaal groen, voor ieder nieuw te bouwen woning in de provincie Utrecht.**

Ontwerpend onderzoek en principes

Het ontwerpend onderzoek "Groen van voordeur tot wildernis" laat de meerwaarde zien van de bundeling van het GGM-programma in grotere, samenhangende 'landschapszones'. Deze grotere aaneengesloten recreatief aantrekkelijke landschappen, in de flanken van de natuur, die woongebieden, park- en groengebieden, productieve landschappen en natuur met elkaar verbinden. De transitie naar een meer extensieve natuur- en landschapsinclusieve landbouw vormt volgens dit onderzoek de basis voor de 'landschapszones'. Met meer ruimte voor water, versterking van de groenstructuren, wandel- en fietsroutes, mooie plekken en mogelijkheden voor ontmoeting, spel en sport, beleving van erfgoed en met verhalen en geschiedenissen kunnen het rijke, gelaagde en kleurrijke gebieden worden, waar alle inwoners van Utrecht, van voordeur tot natuur, eindeloos kunnen genieten een uurtje, een dagdeel, een weekend of een vakantie lang.

Op de lange termijn, zal deze opbouw van een sterke, betekenisvolle relatie tussen landbouw en de stedelijke omgeving, van belang zijn om grondbeheer te borgen. De volgende zes principes zijn meegegeven als handvat voor de aanscherping van de huidige GGM-werkwijze.

1. Iedereen doet mee! Koppel de groenopgave aan zowel de inbreidings- als uitbreidingslocaties.

2. Breng de GGM-opgaven samen in gezamenlijke, gemeentegrensoverstijgende landschapszones.
3. Combineer binnen de landschapszones de GGM-opgave met andere opgaven, functies en ambities.
4. Landschapsinclusieve landbouw en GGM versterken elkaar.
5. Regionaal langzaamverkeersnetwerk verbindt stad, dorpen, landschap en natuur.
6. Versterk de landschappelijke rijkdom en diversiteit van de provincie: geef elke landschapszone een eigen kleur.

Onze reactie:

Uw oproep tot het aanwijzen van aaneengesloten landschapseenheden, wordt al langere tijd door een deel van de Groen Groeit Mee Pact partners omarmd. In het Integraal Ruimtelijk Perspectief (2021) van de U10 is het denken in groene scheggen als verbinding tussen stad en landschap al beschreven, en vervolgens uitgewerkt in de U10 Agenda Groen en Landschap 2030 (2023). In de U10 hebben de gemeenten zich dus bestuurlijk al positief uitgesproken over een dergelijke aanpak en worden eerste stappen gezet in de invulling ervan. De Groen Groeit Mee ambitie is echter door alle Pact partners onderschreven. Het tussenresultaat van het ontwerpend onderzoek "Groen van voordeur tot wildernis" dat u presenteerde op de GGM-werkconferentie op 24 november 2022, heeft ons geïnspireerd om de GGM-opgaven verder te concretiseren gekoppeld aan de totale woningbouwopgave binnen de provincie Utrecht. Begin 2023 zijn we gezamenlijk aan de slag gegaan om de opgaven verder te concretiseren in gesprekskaarten. Die gesprekskaarten, versie 1.0 van de Groen Groeit Mee Catalogus december 2023, bieden inzicht in potentiële groenblauwe ontwikkelingen in de provincie Utrecht gekoppeld aan de woningbouwopgave. Daarin wordt aandacht besteed aan de stad-landrelatie en stad-land verbindingen, want dit 'grijze' tussengebied tussen de landelijke opgave en stedelijke opgave is een belangrijk gebied waar de groenopgave voor recreatie, klimaat, gezondheid, duurzame landbouw en natuur in en om de stad gerealiseerd moet worden, gekoppeld aan de afspraken over woningbouw en werklocaties. GGM richt zich daarom primair op de grond en het landschap rondom steden en dorpen, alsmede de kernrandzones, groene scheggen en groenblauwe hoofd-dooradering tot in het bebouwd gebied. Het gaat om groenblauwe gebiedsontwikkelingen die bijdragen aan de doelen van Groen Groeit Mee en die tegelijkertijd gekoppeld zijn aan andere beleidsagenda's en programma's van gemeenten, waterschappen, provincie en Rijksoverheid.

'Uit decennialang onderzoek komt naar voren dat er indicatief 75 m2 groen dicht bij elke woning en 500m2 groen in de omgeving nodig is om in de 'groenbehoefte' te kunnen voorzien. 'Vanuit GGM is de aandacht gericht op hoeveelheid, toegankelijkheid en kwaliteit van het groen en water in het buitengebied, en op het realiseren van de verbinding tot de voordeur binnen de bebouwde kom (kwaliteit), niet op de kwantiteit van het groen dicht bij elke woning. Haalbaarheid in samenhang met verdichtingsopgave is ingewikkeld daarom is aandacht voor de kwalitatieve invulling essentieel. Binnen de provincie Utrecht werken een aantal gemeenten met eigen gemeentelijke beleid ten aanzien van groennormering. Daarnaast is door het Bestuurlijk Overleg Groen Groeit Mee gevraagd om te onderzoeken op welke wijze de regionale groenopgave gekoppeld kan worden aan de binnenstedelijk verdichting. Hiervoor sluiten we op dit moment aan bij de onderzoeken die op landelijk niveau worden uitgevoerd naar mogelijk landelijk groen normen.

U geeft aan dat de ruimtevraag van 500 m2 per nieuw te bouwen woning zowel in de uitbreidingswijken (uitleg) als ook voor inbreiding (verdichting) zou moeten gelden. Wij hebben dit bij de uitwerking van de gesprekskaarten in de Groen Groeit Mee Catalogus eveneens als uitgangspunt gehanteerd. Deze ruimtevraag hoeft wat u betreft niet als totaal aangekocht te worden en te worden heringericht. Door gerichte investeringen in verduurzaming van de landbouw, in groenblauwe dooradering, ommetjes, groenblauwe verbindingen, kleine landschapselementen, bos- natuur- en recreatiegebieden en waterfuncties wordt het een duurzaam 'Groen Groeit Mee Landschap' dat als een groenblauwe scheg stad en land verbindt. Wij geven invulling aan dit advies door logisch samenhangende integrale gebiedsprogramma's (pakketten) zoals woningbouw, infra, energie, groen, water en landbouw te combineren. Zo kunnen we afzien van grootschalig opkopen van land. Daarvoor in de plaats versnellen we meervoudig grondgebruik en neveninkomsten uit recreatief medegebruik bij huidige eigenaren en beheerders van gronden.

In het Coalitieakkoord provincie Utrecht is het belang een regionaal langzaamverkeersnetwerk als volgt verwoord. "Utrecht is dé fietsregio van Europa en dat willen we blijven. We stellen structureel geld beschikbaar voor fiets

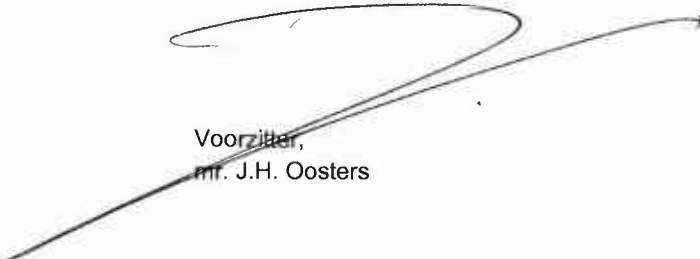
infrastructuur en geven fietsers meer ruimte. We gaan door met de aanleg van de negen doorfietsroutes en een goed netwerk van fietspaden". Op die manier verbindt de fietsregio van Europa stad, dorpen, landschap en natuur.

Vervolg

Geconcludeerd kan worden dat het advies inclusief het lange termijn beeld, en de oproep om toe te werken naar robuuste structuren en niet versnipperd aan de slag te gaan, herkenbaar en bruikbaar is en als zodanig ook is opgepakt door het Groen Groeit Mee Pact. De term landschapzones zullen we niet één op één overnemen, want in het landelijk gebied worden door de verschillende programma's steeds andere termen gebruikt en dat zorgt nu al voor verwarring. We sluiten daarom zoveel mogelijk aan bij de terminologie die in bepaalde gebieden al bekend is zoals de term scheggen in het U10 gebied en de namen die voor de vier GGM-voorbeeldgebieden gebruikt worden. Wij gaan het rapport 'Groen Groeit Mee *Verbindt!* Groen van voordeur tot wildernis' inzetten als inspirerende bouwsteen in gebiedsprocessen. Dit doen we samen met de gesprekskaarten uit de Groen Groeit Mee Catalogus om daarmee opgaven te optimaliseren, combineren en prioriteren. Want realisatie vraagt om prioritering. Door met de betrokken gebiedspartijen in kaart te brengen welke groenblauwe projecten op korte termijn kans hebben op realisatie. Door samen te bepalen welke groene bestemming daar kansrijk aan te koppelen is, en te zorgen voor een groenblauwe verbinding van woonkern tot aan deze bestemming. Organiseren we een aaneengesloten recreatief aantrekkelijk gebied en willen we bouwen aan een sterke, betekenisvolle relatie tussen landbouw en de stedelijke omgeving. De intensieve contacten die de afgelopen jaren zijn opgebouwd met gebiedspartners in drie van de vier Groen Groeit Mee voorbeeldgebieden, hebben ervoor gezorgd dat Groen Groeit Mee in staat was om een goed pakket maatregelen neer te leggen in het Utrechts Programma Landelijk Gebied. Via Maatregelenpakket 1 Groenblauwe linten en scheggen en boerensloten, gaat Groen Groeit Mee een flinke financiële bijdrage ontvangen uit het Transitiefonds Nationaal Programma Landelijk Gebied waarmee een stevige start gemaakt kan worden met de realisatie.

Wij willen u, als voormalig Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit, bedanken voor het agenderen en mobiliseren van het belang van samenhang en verbinding tussen de verschillende groen programma's. Wij verwachten u met onze reactie inzicht te hebben gegeven in de wijze waarop we gebruik gaan maken van uw definitieve advies.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen